

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

Nr.
Į 2019-01-07 Nr. S-27

DĖL VYRIAUSYBĖS KANCLERIO PAVEDIMO VYKDYMO

Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2019 m. sausio 7 d. rezoliucija Nr. G-14671, teikia informaciją dėl paieškos ir gelbėjimo darbų orlaiviais organizavimo.

Diskutuojant dėl optimalaus paieškos ir gelbėjimo darbų orlaiviais organizavimo ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) orlaivių parko atnaujinimo modelio buvo organizuoti pasitarimai dalyvaujant VSAT, Krašto apsaugos ministerijos, Gynybos štabo, Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centro, Finansų ministerijos atstovams. Susitikimų metu buvo apsispręsta dėl paieškos ir gelbėjimo darbų vykdymo organizavimo atsižvelgiant į šiuo metu įstatymuose nustatytą teisinį reguliavimą, taip pat buvo aptartos VSAT orlaivių parko atnaujinimo galimybės.

Dėl paieškos ir gelbėjimo darbų

Saugios laivybos įstatymo 2 straipsnio 37 dalis nustato, kad žmonių paieška ir gelbėjimas tai veikla, atliekama siekiant nustatyti nelaimės ištiktų asmenų buvimo vietą, išgelbėti juos, suteikti pirmąją medicinos ir kitą pagalbą ir nugabenti į saugią vietą. Pagal Saugios laivybos įstatymo 44 straipsnio 2 dalį žmonių paieškos ir gelbėjimo darbus Kuršių mariose pavesta atlikti VSAT. Atsižvelgiant į Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 9 punktą, 10 dalį Lietuvos kariuomenė prireikus padeda institucijoms, atsakingoms už žmonių paieškos ir gelbėjimo darbų koordinavimą, atlikti šiuos darbus; šiems darbams atlikti gali būti naudojami Lietuvos kariuomenės orlaiviai; ši pagalba teikiama Lietuvos kariuomenės vado nustatyta tvarka gavus institucijos, atsakingos už žmonių paieškos ir gelbėjimo darbų koordinavimą, prašymą. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnio 2 ir 3 punktai reikalauja valstybės turtą naudoti efektyviai ir racionaliai.

Kaip buvo nurodyta ir Vidaus reikalų ministerijos 2018 m. gruodžio 17 d. rašte Nr. 1D-6263, esama VSAT infrastruktūra ir turimas orlaivių parkas nesudaro prielaidų VSAT tinkamai užtikrinti žmonių paieškos ir gelbėjimo darbų Kuršių mariose orlaiviais funkcijos vykdymą pilna apimtimi, todėl dažniais atvejais prašoma Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų (toliau – KOP) orlaivių pagalbos.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manoma kad tikslinga žmonių paiešką ir gelbėjimą, kaip tai apibrėžiama Saugios laivybos įstatymo 2 straipsnio 37 dalyje, Kuršių mariose iš oro organizuoti pasitelkiant tiek VSAT, tiek KOP orlaivius ir priskiriant jiems funkcijas atsižvelgiant į esamą infrastruktūrą ir turimus pajėgumus (VSAT orlaiviais atliekant paiešką ir stebėseną, siekiant nustatyti nelaimės ištiktų žmonių buvimo vietą, o KOP orlaiviais atliekant žmonių gelbėjimą, pirmosios medicinos pagalbos suteikimą ir nugabenimą). Toks modelis atitiktų tiek aukščiau minėtą įstatyminių reguliavimą, reglamentuojantį paieškos ir gelbėjimo darbų atlikimą, tiek užtikrintų racionalų ir efektyvų valstybės turto naudojimą. Siūlomas modelis būtų taikomas atliekant paiešką ir gelbėjimą Kuršių mariose iš oro, tuo tarpu Kuršių marių paviršiuje bei sausumoje paieškos ir gelbėjimo funkciją pilna apimtimi atliktų VSAT, kaip ir nustatyta įstatymuose. Šis modelis būtų įtvirtintas ir detalčiai sureguliuotas pakeitus Žmonių paieškos ir gelbėjimo darbų paieškos ir gelbėjimo rajone planą, patvirtintą Lietuvos kariuomenės vado 2009 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. V-945.

Dėl VSAT orlaivių parko atnaujinimo

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, nustatyta 5.4.3 darbo 8 priemonė „Turimų orlaivių parko bei įrangos optimizavimas ir atnaujinimas“. Pritarus tikslingumui žmonių paiešką ir gelbėjimą Kuršių mariose iš oro organizuoti pasitelkiant tiek VSAT, tiek KOP orlaivius pagal aukščiau minėtą modelį, VSAT orlaivių parkas turėtų būti optimizuotas. Optimizuojant VSAT orlaivių parką turėtų būti parduotas VSAT turimas EC-145 tipo sraigtasparnis ir įsigytas vienas EC-135 tipo sraigtasparnis. EC-145 tipo sraigtasparnio pardavimas turėtų būti atliekamas vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 5 punktu – kaip nereikalingo (netinkamo) naudoti VSAT funkcijų atlikimui. Parduodant šį sraigtasparnį turėtų būti atliktos šiame įstatyme ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatytos procedūros. Pardavus EC-145 tipo sraigtasparnį gautos lėšos patektų į valstybės biudžetą. EC-135 tipo sraigtasparnio įsigijimui turėtų būti skirtas papildomas finansavimas iš valstybės biudžeto. Preliminariai numatomas lėšų poreikis vieno EC-135 tipo sraigtasparnio įsigijimui – apie 10 mln. eurų; preliminarai planuojamos gauti lėšos už EC-145 tipo sraigtasparnio pardavimą – apie 2-3 mln. eurų. Toks VSAT orlaivių parko atnaujinimo modelis įgyvendintų minėtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonę, sudarytų galimybes VSAT tinkamai atlikti paieškos ir gelbėjimo funkciją ir užtikrintų racionalų ir efektyvų valstybės turto naudojimą.

Aukščiau minėti sprendimai ir pasiūlymai dėl paieškos ir gelbėjimo darbų orlaiviais organizavimo ir VSAT orlaivių parko atnaujinimo įforminti pridedamame Vyriausybės pasitarimo protokolinio sprendimo projekte. Protokolinio sprendimo projektas darbo tvarka derintas su Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomene ir Finansų ministerija. Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė pritarė protokolinio sprendimo projektui. Finansų ministerija pritarė protokolinio sprendimo projekte siūlomam EC-145 tipo sraigtasparnio pardavimo mechanizmui, tačiau pasiūlė nuostatą dėl VSAT orlaivių parko atnaujinimo formuluoti taip: „finansavimo klausimą spręsti per Ministro Pirmininko, vidaus reikalų ministro ir finansų ministro pasitarimą apie planuojamus pasiekti vidaus reikalų ministro valdymo srities 2020–2022 metais rezultatus ir maksimalias valstybės biudžeto asignavimų, galimų skirti 2020–2022 metams, sumas“. Mūsų vertinimu Finansų ministerijos siūloma formuluotė tiesiog nurodo procesą (kuris bet koku atveju jau sureguliuotas Strateginio planavimo metodikos, patvirtintos 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827, 33 punkte – siūloma formuluotė iš esmės tik atkartoja šią nuostatą), tačiau ne rezultata (tikslingumą skirti lėšas), todėl ji nėra tinkama. Mūsų nuomone priėmus Finansų ministerijos siūlomą formuluotę nebūtų sudarytos sąlygos realizuoti minėtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano priemonę. Todėl į šį Finansų ministerijos pasiūlymą atsižvelgta iš dalies, jį papildomai sukonkretinant (pasisakant dėl papildomo finansavimo numatymo ir nurodant metus, kada sraigtasparnis turėtų būti įsigytas).

Prašome klausimą dėl paieškos ir gelbėjimo darbų orlaiviais organizavimo ir VSAT orlaivių parko atnaujinimo svarstyti Vyriausybės pasitarime ir šiuo klausimu priimti Vyriausybės pasitarimo

protokolinį sprendimą, kuris užtikrintų optimalų paieškos ir gelbėjimo organizavimą ir VSAT orlaivių parko atnaujinimą.

PRIDEDAMA. 2 lapai.

Vidaus reikalų viceministras

Česlovas Mulma